

EDUSKUNNAN VASTAUS 61/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle eräiden törkeiden rikosten valmistelun kriminalisoimista koskevaksi lainsäädännöksi

Asia

Hallitus on vuoden 2012 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä eräiden törkeiden rikosten valmistelun kriminalisoimista koskevaksi lainsäädännöksi (HE 141/2012 vp).

Valiokuntakäsittely

Lakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LaVM 8/2013 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

rikoslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään rikoslain (39/1889) 21 lukuun uusi 6 a §, 25 lukuun uusi 4 a § ja 31 lukuun uusi 2 a § seuraavasti:

21 luku

Henkeen ja terveyteen kohdistuvista rikoksista

6 a §

Törkeän henkeen tai terveyteen kohdistuvan rikoksen valmistelu

Joka 1—3 tai 6 §:ssä tarkoitetun rikoksen tekemistä varten

1) pitää hallussaan ampuma- tai teräasetta tai muuta niihin rinnastettavaa hengenvaarallista välinettä taikka välinettä, joka soveltuu erityisesti käytettäväksi välineenä rikoksessa,

2) sopii toisen kanssa tai laatii yksityiskohtaisen suunnitelman jonkin mainitun rikoksen tekemisestä tai

3) palkkaa, käskee tai muuten yllyttää toista mainitun rikoksen tekemiseen taikka lupautuu tai tarjoutuu tekemään sen

on tuomittava *törkeän henkeen tai terveyteen kohdistuvan rikoksen valmistelusta* vankeuteen enintään neljäksi vuodeksi.

Jos vaara rikoksen toteuttamisesta on ollut muista kuin satunnaisista syistä vähäinen taikka jos henkilö on vapaaehtoisesti luopunut rikoksen valmistelusta, estänyt sen jatkumisen tai muuten poistanut oman toimintansa merkityksen rikoksen valmistelussa, 1 momenttia ei kuitenkaan sovelleta.

25 luku

Vapauteen kohdistuvista rikoksista

4 a §

Panttivangin ottamisen valmistelu

Joka 4 §:ssä tarkoitetun rikoksen tekemistä varten

1) pitää hallussaan ampuma- tai teräasetta tai muuta niihin rinnastettavaa hengenvaarallista välinettä taikka välinettä, joka soveltuu erityisesti käytettäväksi välineenä rikoksessa,

2) hankkii rikoksen tekemisessä tarpeellisen erityisen tiedon,

3) valmistaa tai hankkii rikoksen toteuttamiseen tarvittavan tilan tai

4) sopii toisen kanssa tai laatii yksityiskohtaisen suunnitelman rikoksen tekemisestä

on tuomittava *panttivangin ottamisen valmistelusta* vankeuteen enintään kolmeksi vuodeksi.

Jos vaara rikoksen toteuttamisesta on ollut muista kuin satunnaisista syistä vähäinen taikka jos henkilö on vapaaehtoisesti luopunut rikoksen valmistelusta, estänyt sen jatkumisen tai muuten poistanut oman toimintansa merkityksen rikoksen valmistelussa, 1 momenttia ei kuitenkaan sovelleta.

31 luku

Ryöstöstä ja kiristyksestä

2 a §

Törkeän ryöstön valmistelu

Joka 2 §:ssä tarkoitetun rikoksen tekemistä varten

1) pitää hallussaan ampuma- tai teräasetta tai muuta niihin rinnastettavaa hengenvaarallista välinettä taikka välinettä, joka soveltuu erityisesti käytettäväksi apuvälineenä rikoksessa,

2) hankkii rikoksen tekemisessä tarpeellisen erityisen tiedon tai

3) sopii toisen kanssa tai laatii yksityiskohtaisen suunnitelman rikoksen tekemisestä

on tuomittava *törkeän ryöstön valmistelusta vankeuteen* enintään kolmeksi vuodeksi.

Jos vaara rikoksen toteuttamisesta on ollut muista kuin satunnaisista syistä vähäinen taikka jos henkilö on vapaaehtoisesti luopunut rikoksen valmistelusta, estänyt sen jatkumisen tai muuten poistanut oman toimintansa merkityksen rikoksen valmistelussa, 1 momenttia ei kuitenkaan sovelleta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 2 luvun 1 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (689/1997) 2 luvun 1 a §, sellaisena kuin se on laeissa 243/2006 ja 455/2011, seuraavasti:

2 luku

Asianosaisen avustamisesta

1 a §

Tuomioistuin voi määrätä asianomistajalle oikeudenkäyntiavustajan esitutkintaa ja, silloin kun asianomistajalla on vaatimuksia syyttäjän ajamassa asiassa, oikeudenkäyntiä varten:

1) rikoslain (39/1889) 20 luvussa tarkoitettua seksuaalirikosta koskevassa asiassa, jollei sitä erityisestä syystä pidetä tarpeettomana;

2) rikoslain 21 luvun 1—6 ja 6 a §:ssä tarkoitettussa rikosasiassa, jos sitä asianomistajan ja rikoksesta epäillyn välinen suhde huomioon ottaen on pidettävä perusteltuna;

3) henkeen, terveyteen tai vapauteen kohdistuvaa rikosta koskevassa asiassa, jos sitä rikoksen vakavuus, asianomistajan henkilökohtaiset olosuhteet ja muut seikat huomioon ottaen on pidettävä perusteltuna.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

pakkokeinolain 5 a luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan pakkokeinolain (450/1987) 5 a luvun 2 §:n 1 momentin 6—8 kohta, 3 §:n 1 momentti, 3 a § ja 4 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 5 a luvun 2 §:n 1 momentin 6 ja 8 kohta laissa 651/2004 ja 7 kohta laissa 480/2010, 3 §:n 1 momentti ja 3 a § laissa 233/2011 sekä 4 §:n 1 momentti laissa 427/2009, seuraavasti:

5 a luku

Telekuuntelu, televalvonta ja tekninen tarkkailu

2 §

Telekuuntelun edellytykset

Kun on syytä epäillä jotakuta

6) taposta, murhasta, surmasta, rikoslain 21 luvun 6 a §:ssä tarkoitettua kyseisen luvun 1, 2 tai 3 §:n mukaisesta törkeän henkeen tai terveyteen kohdistuvan rikoksen valmistelusta,

7) törkeästä vapaudenriistosta, ihmiskaupasta, törkeästä ihmiskaupasta, panttivangin ottami-

sesta, panttivangin ottamisen valmistelusta, törkeästä laittoman maahantulon järjestämisestä,

8) törkeästä ryöstöstä, törkeän ryöstön valmistelusta, törkeästä kiristyksestä,

rikoksen esitutkintaa toimittavalle viranomaiselle voidaan antaa lupa kuunnella ja tallentaa televiestejä, joita epäilty lähettää hallussaan olevasta tai oletettavasti muuten käyttämästään teleliittymästä, teleosoitteesta tai telepäätelaitteesta, taikka tällaiseen teleliittymään, teleosoitteeseen tai telepäätelaitteeseen tulevia hänelle tarkoitettuja viestejä, jos saatavilla tiedoilla voidaan olettaa olevan erittäin tärkeä merkitys rikoksen selvittämiseksi.

3 §

Televalvonnan edellytykset

Kun on syytä epäillä jotakuta

1) rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään neljä vuotta vankeutta,

2) automaattiseen tietojenkäsittelyjärjestelmään kohdistuneesta rikoksesta, joka on tehty telepäätelaitetta käyttäen, parituksesta, oikeudenkäytössä kuultavan uhkaamisesta, laittomasta uhkauksesta tai huumausainerikoksesta,

3) edellä mainittujen rikosten rangaistavasta yrityksestä,

4) terroristisessa tarkoituksessa tehtävän rikoksen valmistelusta,

5) törkeästä tulliselvitysrikoksesta,

6) törkeästä laittoman saaliin kätkemisestä,

7) panttivangin ottamisen valmistelusta tai

8) törkeän ryöstön valmistelusta,

rikoksen esitutkintaa toimittavalle viranomaiselle voidaan antaa lupa kohdistaa televalvontaa epäillyn hallussa olevaan tai hänen oletettavasti muuten käyttämäänsä teleliittymään, telesoitteeseen tai telepäätelaitteeseen taikka hankkia epäillyn hallussa olevan tai hänen oletettavasti muuten käyttämänsä matkaviestimen sijaintitiedot taikka tilapäisesti sulkea tällainen liittymä tai laite, jos televalvonnalla saatavilla tiedoilla taikka teleliittymän tai telepäätelaitteen sulke-
misella voidaan olettaa olevan erittäin tärkeä merkitys rikoksen selvittämiseksi.

3 a §

Matkaviestimien sijaintitiedon hankkiminen

Edellä 3 §:n 1 momentin 1—4 tai 6—8 kohdassa tarkoitettujen rikosten esitutkintaa toimitta-

valle viranomaiselle voidaan antaa lupa saada tieto niistä matkaviestimistä, joista on rikoksen oletettuna tapahtuma-aikana kirjautunut tieto rikoksen oletetun tekopaikan tai muun, rikoksen selvittämisen kannalta merkityksellisen paikan läheisyydessä sijaitsevan tukiaseman kautta telejärjestelmään, jos tietojen saamisella voidaan olettaa olevan erittäin tärkeä merkitys rikoksen selvittämiseksi.

4 §

Teknisen kuuntelun edellytykset

Kun on syytä epäillä jotakuta

1) rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään neljä vuotta vankeutta,

2) huumausainerikoksesta,

3) edellä mainittujen rikosten rangaistavasta yrityksestä,

4) terroristisessa tarkoituksessa tehtävän rikoksen valmistelusta,

5) törkeästä tulliselvitysrikoksesta,

6) panttivangin ottamisen valmistelusta tai

7) törkeän ryöstön valmistelusta,

rikoksen esitutkintaa toimittava viranomais-
nen saa kohdistaa epäiltyyn teknistä kuuntelua, jos kuuntelulla saatavilla tiedoilla voidaan olettaa olevan erittäin tärkeä merkitys rikoksen selvittämiseksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____ .

Laki

pakkokeinolain 10 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pakkokeinolain (806/2011) 10 luvun 3 §:n 2 momentin 6—8 kohta, 6 §:n 2 momentti, 14 §:n 2 momentti ja 16 §:n 3 momentti seuraavasti:

10 luku

Salaiset pakkokeinot

3 §

Telekuuntelu ja sen edellytykset

Esitutkintaviranomaiselle voidaan antaa lupa rikoksesta epäillyn hallussa olevan tai hänen muuten oletettavasti käyttämän teleosoitteen tai telepäätelaitteen telekuunteluun, kun häntä on syytä epäillä:

6) taposta, murhasta, surmasta, rikoslain 21 luvun 6 a §:ssä tarkoitettuun kyseisen luvun 1, 2 tai 3 §:n mukaisesta törkeän henkeen tai terveyteen kohdistuvan rikoksen valmistelusta;

7) törkeästä vapaudenriistosta, ihmiskaupasta, törkeästä ihmiskaupasta, panttivangin ottamisesta, panttivangin ottamisen valmistelusta, törkeästä laittoman maahantulon järjestämisestä;

8) törkeästä ryöstöstä, törkeän ryöstön valmistelusta, törkeästä kiristyksestä;

6 §

Televalvonta ja sen edellytykset

Esitutkintaviranomaiselle voidaan antaa lupa rikoksesta epäillyn hallussa olevan tai oletettavasti muuten käyttämän teleosoitteen tai telepäätelaitteen televalvontaan, kun epäiltyä on syytä epäillä:

1) rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään neljä vuotta vankeutta;

2) teleosoitetta tai telepäätelaitetta käyttäen tehdystä rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kaksi vuotta vankeutta;

3) seksikaupan kohteena olevan henkilön hyväksikäytöstä tai parituksesta;

4) huumausainerikoksesta;

5) terroristisessa tarkoituksessa tehtävän rikoksen valmistelusta;

6) törkeästä tulliselvitysrikoksesta;

7) törkeästä laittoman saaliin kätkemisestä;

8) panttivangin ottamisen valmistelusta; taikka

9) törkeän ryöstön valmistelusta.

14 §

Peitelty tiedonhankinta ja sen edellytykset

Poliisi saa käyttää peiteltyä tiedonhankintaa, jos on syytä olettaa, että toimenpiteellä saadaan selvitystä:

1) rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään neljä vuotta vankeutta;

2) seksikaupan kohteena olevan henkilön hyväksikäytöstä tai parituksesta;

3) huumausainerikoksesta;

4) terroristisessa tarkoituksessa tehtävän rikoksen valmistelusta;

5) törkeästä tulliselvitysrikoksesta;

6) suunnitelmalliseen, järjestäytyneeseen, ammattimaiseen, jatkuvaan tai toistuvaan rikolliseen toimintaan liittyvästä varkaudesta tai kätkemisrikoksesta;

7) panttivangin ottamisen valmistelusta; taikka

8) törkeän ryöstön valmistelusta.

16 §

Tekninen kuuntelu ja sen edellytykset

Teknisen kuuntelun edellytyksenä on lisäksi, että kuuntelun kohteena olevaa henkilöä on syytä epäillä:

1) rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään neljä vuotta vankeutta;

- 2) huumausainerikoksesta;
- 3) terroristisessa tarkoituksessa tehtävän rikoksen valmistelusta;
- 4) törkeästä tulliselvitysrikoksesta;
- 5) panttivangin ottamisen valmistelusta; tai
- 6) törkeän ryöstön valmistelusta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2014.

Helsingissä 21 päivänä toukokuuta 2013
